N°. 368. 1854.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DINGSDAG 1 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . „ 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 30, Ned. Cour.

Bij de jongste interpellatie over onze verhouding als neutrale staat tegenover Frankrijk en Engeland, heeft de heer THORBECKE, tot ons leedwezen, een enkel punt onaangeroerd gelaten. Hij heeft namelijk geenerlei inlichting gevraagd omtrent het, in de dagbladen medegedeelde berigt, dat eene Russiche flotille, te Batavia aangekomen, door den Gouverneur-Generaal niet zou zijn toegelaten op de reede van die stad.

Naar het schijnt is dit berigt als minder juist te achten, omdat wij vernemen dat eene Russische flotille zich, bij het vertrek van den jongsten mail, te Sourabaija bevindt; en er geene reden denkbaar is waarom het verlof te Batavia geweigerd en te Sourabaija verleend zou zijn.

Intusschen vestigt de Engelsche pers de aandacht van de Engelsche en Fransche gouvernementen op dit feit; want wij lezen in de *Times* van 28 dezer, daaromtrent het volgende:

„Het Russische eskader, dat men onderstelde naar Kamschatka gezeild te zijn, is in de haven van Sourabaija gezien (zijnde eene hollandsche plaats aan het Oostelijk uiteinde van het eiland Java). Er zijn zes schepen bijeen; de *Pallas*, voerende de vlag van den vice-admiraal; twee oorlogssloepen, een oorlogsbrik en twee stoombooten. Latere berigten melden, dat twee van de Russische fregatten jagt maken op de schepen, die op Australie handel drijven, terwijl Engelsche oorlogschepen tegen hen uitgezonden zijn. Men zegt (het berigt is uit *Bombaij* geschreven), dat Rusland weigerde, de neutraliteit van Zweden en Denemarken te erkennen tot dat die Mogendheden er in toegestemd hadden, om zekere bepaalde havens voor de oorlogschepen en het opbrengen van prijzen der Westersche Mogendheden te sluiten; en gewis zullen ook wij er nu op mogen aandringen dat aan de schepen des vijands geen toegang verleend worde in de Hollandsche en Spaansche havens van den Indischen Archipel."

Terwijl wij de aandacht van onze Regering op dit berigt vestigen, meenen wij dat eene opheldering omtrent hetgeen hier gemeld wordt niet overbodig kan schijnen. In elk geval toch zou het jagt maken uit neutrale havens op schepen van bevriende mogendheden (zoo als in bovenstaande mededeeling wordt voorgesteld) met eene gemeende neutraliteit ten eenemale onbestaanbaar zijn.

Sedert eenigen tijd leiden de beklagenswaardige gebeurtenissen in Spanje de aandacht van den oorlog in het Oosten af. Ook wij sloegen ze met opmerkzaamheid gaande, doch onthielden ons, te midden van de verwarde en onzekere tijdingen, die men ontving, alsnog, zorgvuldig van eenig oordeel over de aanleiding tot het gebeurde en over den toestand van het oogenblik. Nu evenwel *de Nederlander*, in vier regelen schrifts, den oorsprong des opstands karakteriseert en, als naar gewoonte, aan „*de ontwikkeling der vrijzinnige begrippen*" de schuld van het gebeurde geeft, meenen wij ook ons oordeel te moeten uitspreken. Wél voegt de *Nederlander* bij de genoemde oorzaak nog ééne, namelijk: „*de zedeloosheid* dergenen, die bij uitnemendheid tot het geven van goede voorbeelden zijn geroepen"; maar wij zullen ten aanzien van *deze* oorzaak, het antwoord wachten op de vraag door *de Tijd* gedaan, namelijk: „Wil *de Nederlander* zeggen, dat de goede zeden door Koningin Isabella beleedigd worden? Zoo niet, mogen wij dan welligt nadere opheldering tegemoet zien betreffende de waarde door hem, in den aangehaalden volzin, aan het woord: *zedeloosheid*, gehecht?"

Naar onze meening zijn de opstand in Spanje en zijne jammerlijke gevolgen juist te wijten aan de pogingen, om de constitutionnele waarborgen aan het volk te ontnemen, om zijne politieke vrijheden te dooden. Koningin ISABELLA stond onder den verderfelijken invloed eener Koningin-moeder, die afkeerig is van elken constitutionnelen regeringsvorm; die, geboren en opgevoed onder het stelsel van absolutisme en autocratie, het volk geen deel in de regering wil geven; die, als het ware, het *anti-revolutionnaire* beginsel wil zien toegepast, dat de volken zijn om de vorsten en niet dat de vorsten zijn om de volken. Wat is het gevolg geweest van dien verderfelijken invloed? Een ministerie, dat de eischen der constitutie getrouw wenschte na te komen werd ondermijnd en eindelijk omvergeworpen; een ander ministerie trad, met wijdsche leuzen, op; doch, geheel onder den invloed der Koningin-Moeder gekozen, week het al meer en meer van den wettigen weg af; minachtte de Cortes; hief hunne werking eindelijk geheel op; vervulde alle bedieningen door vrienden en familie; verkwistte 's lands penningen en mergelde, ten believe van enkele grooten en ter uitspreiding eener ongekende weelde, het volk door belastingen en gedwongen leeningen uit. Het Spaansche *volk* — niet eene enkele partij — stond eindelijk op; want waar de waarborgen, die de constitutionnele regeringsvorm aanbiedt, worden opgeheven of verbroken, daar blijft aan het volk, als het verdrukt wordt en uitgemergeld, geen ander middel over, dan om toevlugt tot de wapenen te nemen. Het Spaansche volk stond op, niet als een gevolg van „de ontwikkeling der vrijzinnige begrippen," maar omdat de ter-zijde-stelling der constitutionnele waarborgen langer onmogelijk maakte, om, langs den wettigen weg, zijne wenschen en begeerten te doen hooren; omdat de overmagt en de willekeur slechts door de ontwikkeling van de *materiële kracht* eener Natie, op hare politieke regten en vrijheden jaloersch, gestuit konden worden.

Het is dan in geenen deele tegen het *Koninklijk gezag*, dat de opstand is gekeerd. Algemeen is men in Spanje overtuigd, dat de noodlottige invloed van eene heerschzuchtige en autocratische Koningin-Moeder, de Koningin in hare handelingen op een weg heeft gedwongen, die tot het verderf des lands uitliep en eindelijk hare Kroon zou bedreigen. Liefde en eerbied jegens de Koningin zijn in den opstand onmiskenbaar; maar ook de vaste wil is duidelijk, om niet langer vertrapping der constitutie, verspilling van 's lands penningen, en eene alles en allen krenkende familie-regering te gedoogen. Verwijdering van dien invloed, herstel van de regten en vrijheden, onder welke Koningin ISABELLA alleen hare Kroon heeft verworven, regtvaardigheid in het bestuur en een regelmatig beheer: zietdaar wat het doel van den opstand is. De poging, om naar het *droit divin*, naar het beginsel der anti-revolutie te regeren, is derhalve de oorzaak geweest van den opstand, en niet „de ontwikkeling der vrijzinnige beginselen". Zeer duidelijk is dat doel uiteengezet in een adres, dat den 17den aan Koningin ISABELLA werd aangeboden. Wij lezen daarin de volgende getrouwe schets van den toestand, waarin Spanje en zijn Volk, door den onzaligen invloed eener Koningin-moeder en door een schromelijk wanbestuur, zijn geraakt:

„Mevrouw, de ondergeteekenden, Spaansche burgers en tolken van de wenschen en verlangens der bevolking van Madrid, die zij de eer hebben te vertegenwoordigen, geven aan Uwe Majesteit met al den verschuldigden eerbied te kennen, dat in de bedenkelijke omstandigheden, waarin de hoofdstad en de gansche natie verkeeren, geen ander redmiddel voor den troon overschiet, dan de aan het volk ontvreemde regten terug te geven, de beginselen van zedelijkheid en regtvaardigheid te eerbiedigen, de trouwelooze raadslieden van u te verwijderen, die den vrede des lands en de staatsinstellingen, welke het volk met zijn goed en zijn bloed gekocht heeft, door hunne aanslagen en gewelddadigheden in gevaar hebben gebragt. De bevolking van Madrid verlangt de zamenroeping van grondwetgevende volksafgevaardigden, opdat deze voor de politieke en maatschappelijke wedergeboorte vaste en duurzame grondslagen leggen.

„Onder deze grondslagen en als waarborg voor de orde en de volksvrijheid, wordt door de bevolking der hoofdstad de wederoprigting verlangd van de burgerwacht, die 's lands historie met zooveel roemruchtige dagen verrijkt en hare beproefde trouw met haar edel bloed op de slagvelden bezegeld heeft.

„Het uitgemergelde volk, gekromd door den last van drukkende belastingen, vraagt ook van Uwe Majesteit verligting van dien last en leniging van den druk. De speelbal en het slagtoffer geweest zijnde van eerzuchtige opkomelingen, durft het volk hopen, dat verdienste en deugd voortaan alleen in den raad der Kroon stem zullen hebben. Uwe Majesteit verwaardige zich de betuiging aan te nemen van de gezindheid der bevolking van Madrid, welke de ondergeteekenden u getrouwelijk overbrengen."

Met bevreemding zagen wij, dat de *Nederlandsche Staats-Courant* dit stuk een „*oneerbiedig adres*" (No. 174) heeft genoemd. Waarom wordt, door het officiële orgaan van eene constitutionnele regering, een adres „oneerbiedig" genoemd; omdat, in de ure van het hoogste gevaar, waar zoo ligt de eene of andere uiterste partij de Kroon kan doen vallen, mannen den moed betoonen, om, tot redding van die geëerbiedigde Kroon, de wonden te peilen waaraan het Vaderland lijdt en de middelen aan te wijzen tot afwending van grootere rampen? In zulke oogenblikken, waar het Gouvernement zelf door zijne handelingen belet heeft, dat de Natie zich langs den wettigen weg verklare, is het uitspreken ook van de onaangename waarheid het schitterendst blijk van Vaderlandsliefde. Het zijn dan ook geen „lieden" geweest, zooals de *Staats Ct* meldt, die het adres hebben geteekend; maar mannen in Spanje en in het Buitenland hoog aangeschreven in de achting van ieder, die constitutioneel gezind is, en die geen enkel Gouvernement geregtigd achten, om aan het Volk te ontnemen wat het, volgens zijne bezworen instellingen, toekomt.

Naar het schijnt heeft Koningin ISABELLA de rampen ingezien, welke Haar en het Vaderland dreigen, indien zij onder den invloed bleef, dien Hare toekomst bedierf. Van een opregten terugkeer op den verlaten weg der constitutie verwachten wij een spoedig herstel van rust en orde; en zoo zal op nieuw het bewijs zijn geleverd, dat alleen onder de werking van den constitutionnelen regeringsvorm een geregeld bestuur mogelijk is; terwijl willekeur en nepotisme slechts tot feitelijken tegenstand, tot burgeroorlog, leiden kunnen.

Door den overgrooten haast, waarmede de wet tot uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters in strafzaken, door de Tweede Kamer is aangenomen, waarop teregt eene aanmerking werd gemaakt door den heer van Hoëvell, is in die wet eene leemte gebleven, welke noodwendig behoort aangevuld te worden.

Bij art. 45 van de wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie is bepaald, dat het openbaar ministerie bij de Kantongeregten wordt waargenomen door het hoofd van het bestuur der gemeente, of door andere daarbij aangewezene personen, *in de zaken bij het vorige artikel vermeld.*

Die zaken nu, welke in het voorgaande art. 44 worden vermeld, zijn: *de overtredingen*, op welke geene hoogere straf is gesteld dan eene gevangenisstraf van zeven dagen of eene geldboete van 75 gulden, te zamen óf afzonderlijk, zonder aanzien of die straf al dan niet gepaard gaat met de verbeurdverklaring van eenige voorwerpen.

De kantonregters zullen echter, volgens de jongste uitbreiding hunner regtsmagt, in het vervolg ook te oordeelen hebben over zekere misdrijven, *waarop eene hoogere straf is gesteld*, en die, zoo als dit uitdrukkelijk in art. 6 der wet wordt gezegd, hun karakter van *wanbedrijven* behouden.

Van het Openbaar Ministerie wordt intusschen in laatstbedoelde wet met geen enkel woord gerept, zoodat dit wel moet worden waargenomen in de zaken, vermeld bij art. 44 der wet op de regterlijke organisatie

dat is: *in de aldaar bedoelde overtredingen;* doch niet: *in de wanbedrijven, welke nu laatstelijk ter kennisneming van de kantonregters zijn gebragt.*

Er zijn dan ook onderscheidene Burgemeesters, die, met het oog op de meerdere werkzaamheden, hun daarbij opgedragen, zonder dat zij eenige belooning genieten, voornemens zijn van deze leemte in de wet tot uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters, gebruik te maken, om zich aan de behandeling der *wanbedrijven* te onttrekken.

De heer Donker Curtius zal zich dus moeten haasten eene nieuwe lap op zijn lapwerk te zetten, wil hij de zetels van het Openbaar Ministerie bij de Kantongeregten, *in de gewigtigste zaken* niet onbezet laten!

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De berigten uit het Oosten, ofschoon ten hoogste tegenstrijdig, zijn zeer belangrijk. Volgens depêches uit Weenen van Zaturdag morgen, zou een bloedige slag den 23 dezer tusschen de Turken en de Russen bij Dzurdzu bij Frateschti zijn geleverd. De Russen zouden geheel geslagen zijn en 2000 man verloren hebben. De Turken zouden den Donau bij Oltenitza zijn overgetrokken. De officiële *Wiener Zeit.* evenwel ontkent bepaaldelijk dit berigt, hetwelk door de *Presse* en het *Fremdenblatt* was verspreid.

Voorts meldt men uit Konstantinopel, dat de Porte aan Kurschid-Pacha (generaal Guyon) bevel zou hebben gegeven, om met het leger van Kars voort te rukken. Ten gevolge van dit bevel zou Kurschid-Pacha naar de grenzen zijn getrokken, en zou er te Ardagan eene ontmoeting hebben plaats gehad, waarin generaal Andronikoff de Turken op nieuw zou hebben geslagen. Dit berigt is evenwel geenszins bevestigd en daar er tot nog toe geenerlei nadere depêches omtrent dien strijd zijn aangekomen, durven wij deze tijding vooralsnog niet voor waar houden.

Dezelfde berigten uit Konstantinopel, die tot den 20 dezer loopen, melden dat er een groote krijgsraad aan de oevers van den Donau is gehouden tusschen de opperbevelhebbers van de Turksche, Fransche en Engelsche legers, waaraan ook de generaal von Hess, de opperbevelhebber van de Oostenrijksche troepen, die op de grenzen van Zevenbergen gelegerd zijn, deel heeft genomen. Dit berigt vermeldt evenwel de plaats niet, waar die krijgsraad zou gehouden zijn.

De vereenigde vloot bevond zich nog steeds te Baldjick. Men meldt op nieuw, dat men dagelijks verwacht dat zij het anker zal ligten.

Een dagblad van Weenen deelt eene correspondentie uit Konstantinopel mede, volgens welke de Oostenrijksche internutius, per telegraaf, bevel had ontvangen om aan de Porte twee zeer belangrijke eischen te onderwerpen, namelijk 1o. dat zoodra de Oostenrijkste troepen het Ottomanische gebied zullen betreden, Omar-Pacha onmiddellijk met zijn leger naar den regteroever van den Donau zou terugtrekken, en 2o. dat de Porte onmiddellijk de Hospodars Stirbeijen Ghika moest terugroepen en hun het bestuur over de Vorstendommen overgeven. Dit laatste punt is reeds geschikt, zoo als gemeld is, maar wat het eerste betreft moet men verdere berigten afwachten.

Uit eene nota in den Franschen *Moniteur* en uit de Duitsche bladen blijkt, dat de Oostenrijksche troepen zich voornamelijk in het noorden van Zevenbergen boven Kroonstadt zamentrekken, zoodat men daaruit kan afleiden, dat het waarschijnlijker is, dat de Oostenrijkers het eerst Moldavie zullen binnenrukken.

De berigten uit Spanje zijn van meer geruststellenden aard. Eene telegrafische depêche in den Franschen *Moniteur*, gedagteekend Bayonne, 29 dezer, meldt dat koningin Isabella eene proclamatie heeft uitgevaardigd, waarbij de bijeenroeping van de Cortes wordt aangekondigd. Deze proclamatie is zeer gunstig ontvangen. Madrid was rustig en de schutterij betrok de wacht aan het paleis met de linietroepen.

De correspondentiën van den 25sten deden dit voorzien. Daarin werd gezegd, dat de orde betrekkelijk was hersteld; dat, wel is waar, de bevolking nog steeds de barricaden bezet had, en de troepen hunne positien behielden, maar dat de pogingen van den generaal San Miguel en van de Junta, die den naam van *Opperste Junta van de provincie* had aangenomen, de buitensporigheden hadden belet, die de vorige dagen begaan waren. Twee proclamatiën, waarbij degenen, die zich aan buitensporigheden schuldig maken, met zeer gestrenge straffen bedreigd worden hebben daartoe veel bijdragen. Eene deputatie was naar de Koningin afgezonden, om haar te verzoeken, het paleis te verlaten en zich te midden van de bevolking te vertoonen; de chefs der barricaden hadden haar eene eerbiedige en hartelijke ontvangst toegezegd. De Junta heeft voorts de door de bevolking gehate municipale garde ontbonden en besloten, dat er een pensioen zal worden verleend aan de weduwen en weezen van de in den opstand gesneuvelde strijders; dat er eene decoratie zal worden uitgegeven, »om de groote feiten te vereeuwigen, die de vrijheid en de openbare zedelijkheid hebben gered,» en dat de officieren en soldaten, die onmiddellijk tot de beweging zijn toegetreden, eene verhooging van rang, wat de eersten betreft en eene vermindering van de dienstjaren wat de laatsten betreft, zullen erlangen. Een decreet van 23 dezer heeft den vervaldag van alle wissels uitgesteld tot 14 dagen na dat een geregeld bestuur zal zijn ingesteld; dit besluit heeft den handel zeer veel genoegen gedaan.

De verbannen generaal Manuel de la Concha, markies del Duero, is te Barcelona teruggekeerd. Per telegraaf wordt gemeld, dat de Junta aldaar hem den 27sten heeft benoemd tot opperbevelhebber van Catalonië. Deze benoeming zou met vreugde door de bevolking vernomen zijn.

De vraag is intusschen, of Espartero met de overige hoofden van de beweging eenstemmig zal zijn. De correspondentien geven daarop alle hoop; zij melden zelfs, dat Espartero aan de Koningin heeft geschreven, en haar naast de voorwaarden, waarop hij zijne medewerking toezeide de noodzakelijkeidd heeft betoogd om O'Donnell, Dulce, Serrano en de overige hoofden van de beweging te raadplegen. Men weet niet waar het hoofdkwartier van O'Donnell zich bevindt. Intusschen weet men stellig, dat de artillerie van het garnizoen van Grenade, die geweigerd had zich aan de beweging aan te sluiten, na een gevecht, dat verscheidene uren geduurd heeft, geheel geslagen werd. De *Diario Espagnol* meldt intusschen, dat hij op Madrid aanrukt. Te Sevilla bedrijft eene bende boosdoeners groote ongeregeldheden; de bevolking en het garnizoen trachten dit evenwel te beletten.

De *Epoca* zegt, dat het gerucht loopt, dat de graaf de San-Luis en de heer Salamanca in den nacht van den 20 op 21 dezer per spoortrein uit Madrid vertrokken waren.

Uit Kopenhagen wordt per telegraaf gemeld, dat de constitutie voor alle deelen van het Rijk Zaturdag is afgekondigd; zij zal den 1 September in werking treden. De Rijksraad bestaat uit 50 leden, waarvan 20 leden, waaronder 4 voor Holstein, door den Koning benoemd zullen worden.

De *Globe* zegt, dat de zitting van het Engelsche Parlement zal gesloten worden in de derde week van de maand Augustus; men onderstelt dat de sluiting den 15den zal plaats hebben.

De *Press* verzekert, dat de admiraal Virgin, de gezant van Zweden te London, door zijn gouvernement is teruggeroepen. Dat tory-blad voegt er bij niet te weten, in hoeverre dit feit betrekking heeft op de onderhandelingen tusschen Zweden en de Westersche mogendheden.

De *Washington* heeft berigten uit New-York tot den 15 aangebragt.

De berigten uit Mexiko loopen tot 3 Julij. De opstand in dat land duurde voort en nieuwe versterkingen van troepen waren naar Michoacan afgezonden, om het oproer te dempen, dat daar was uitgebarsten.

Men verwachtte te Guaymas een nieuwen inval van de gelukzoekers, die door graaf Raousset de Boulbon worden aangevoerd.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN MAANDAG, 31 JULIJ.

De Zitting ten 10 ure bijeengekomen, was er echter ten 11 ure eerst het juist getal leden (35) tegenwoordig, om eene zitting te mogen houden.

Zijn ingekomen onderscheidene verzoekschriften, waaronder van de kamer van Koophandel en Fabrijken te Amsterdam over het ontwerp tot wijziging van het tarief van regten.

Aan de orde is de beraadslaging over het de huishoudelijke begrooting der Kamer, en stelt de President, naar aanleiding van art. 13 van het reglement van orde voor, die beraadslagingen in comité te houden.

De heer GODEFROI doet opmerken, dat ten 11 ure aan de orde is gesteld de voorzetting der beraadslagingen nopens het reger. reglement van Ned. Indië dat bovendien thans een zeer gering aantal leden tegenwoordig is, en hij stelt derhalve voor, de discussie over de huishoudelijke begroobegrooting tot morgen uit te stellen.

De *Voorzitter* geeft, naar aanleiding van dat voorstel, te kennen, dat het reglement van orde medebrengt, dat wanneer een half uur nadat de vergadering bescheiden is, geen genoegzaam aantal leden tegenwoordig is, alsdan *appel nominal* moet geschieden, en de zitting tot den volgenden dag wordt verdaagd; dat hij dit heden niet gedaan heeft, om de veelvuldige aanhangige werkzaamheden; dat hij hoopt, dat de kamer dit zal billijken, doch dat, indien de motie van orde mogt worden aangenomen, en morgen hetzelfde geval zich voordeed, hij niet weder tegen het reglement zou handelen, maar de zitting tot den volgenden dag schorsen zou.

De heeren VAN HOËVELL en DIRKS bestrijden de motie van orde, welke daarop door den heer GODEFROI wordt ingetrokken.

De vergadering gaat hierop over in comité generaal, ter behandeling harer huishoudelijke begrooting.

Een uur later wordt de openbare zitting hervat.

Aan de orde is het nemen van beslissing over de verschillende voorgestelde conclusien van rapporten, als 1o. de conclusie voor het verslag over het rapport nopens de rekenkamer. De conclusie van dit rapport wordt aangenomen.

2o. De Conclusie van het verslag nopens het regeringsrapport over West-Indie. — De heer Hugenholtz wil geene bloote verzending aan den Minister, maar met verzoek om nadere inlichtingen; aangezien er zoo vele punten in het verslag voorkomen, welke zonder genoegzame opheldering zijn gebleven, en het verslag dus overvloedig is. En niettemin zegt de commissie in den aanhef dat het verslag niet van onvolledigheid kan worden beschuldigd.

De heer MACKAY zegt, dat de commissie ook niet gezegd heeft dat het verslag der Regering volledig is, maar zij heeft alleen gezegd, dat men hetzelve niet van onvolledigheid kon beschuldigen. Hij gelooft echter niet dat de commissie zich verzetten zal tegen de wijziging der conclusie.

De heer HUGENHOLTZ formuleert de door hem voorgestelde bijvoeging aldus: »met verzoek tot nadere inlichtingen omtrent de in het rapport gestelde vragen.»

De heer VAN HOËVELL ondersteunt die bijvoeging.

Bij stemming wordt de conclusie der commissie vermeerd met 40 *tegen* 6 stemmen, zoodat de bijvoeging van den heer Hugenholtz is aangenomen. 3o. De conclusie van het verslag der commissie over de publicatie van den Gouv.-Gen. van Ned. Indie, betrekkelijk den vrijen aanvoer [...] rijst. De conclusie strekt om van het verslag afschrift [...] zenden aan den minister van koloniën. — De heer [...] Eck wenscht bij de beslissing der Kamer bij te voegen: »De Kamer, zich met dit besluit vereenigende geeft de[...] te kennen, dat, haars inziens, de redenen, die tot de publ[...] van 3 April 1854 hebben aanleiding gegeven, daarin [...] gevolge van art. 5 der wet van 8 Augustus 1850, be[...] den te zijn vermeld, en dat daarop in het vervolg [...] worden gelet.» Deze publicatie strekt tot tijdelijke w[...] van het tarief, zonder opgave van redenen, en da[...] strijd met de scheepvaartwetten, ten betooge waar[...] zich beroept op de destijds gevoerde discussie en op [...] lichting door den heer Duijmaer van Twist (een de[...] stellers van art. 5) destijds aan al. 3 van dat art. [...] van 8 Aug. 1850 (*Stbl.* no. 47) gegeven.

Na eenige discussie wordt het voorstel van den he[...] Eck *verworpen* met 32 tegen 13 stemmen en de co[...] der commissie aangenomen. — *Voor* het voorstel st[...] de heeren Thorbecke, Reinders, Wintgens, van Eck, [...] kerk, ten Cate, Hugenholtz, Engelen, Hengt, van H[...] van Nispen, Sloet en de Man.

Thans worden de beraadslagingen voortgezet ov[...] ontwerp tot vaststelling van het reglement op het [...] der Regering in Ned. Indie.

Art. 65 besluit aldus: »De Goeverneur-Generaal [...] geene gronden verkoopen. In dit verbod zijn niet be[...] kleine stukken gronds, bestemd tot uitbreiding van [...] en dorpen en tot het oprigten van inrigtingen van [...] heid.»

De heer VAN HOËVELL heeft op dit art. het vo[...] amend. voorgesteld: »De regelen, waarnaar het a[...] van gronden zal plaats hebben, worden bij algemeene [...] ordening gesteld.» Hij licht dit zijn amend. toe en [...] legt hetgeen de heer Baud onlangs gesproken hee[...] het stelsel van particuliere industrie. Spr. geeft op [...] daaronder verstaat en wijst er krachtig op, hoe [...] particuliere industrie in Indie nog een onafzienba[...] open is.

Er zijn hoog noodig regelen; omdat het Gouver[...] afstand doet en gedaan heeft *zonder* regelen, mo[...] de eene voorwaarde gunstiger stellen dan de andere [...] niet noodig, dat aan iedereen (mits voldoende [...] voorwaarden) gelijkelijk aanspraak worde gegeven [...] doel is alleen dat hij wenscht regelen te stelle[...] de uitgifte van gronden. Hij heeft hier overige[...] gewigtige quaestie willen vermijden; want [...] meenende dat de *wetgevende* magt de regelen m[...] len, zoo heeft hij toch de eens aangenomene uitd[...] (*algemeene verordening*) gebezigd zoodat niets g[...] dicieerd wordt, omtrent de magt die *regelen* [...] om ook over het punt van al of niet afstand va[...] den, niets vooruit te loopen, heeft hij zijn amende[...] nader doordenken nog aldus gewijzigd: «Geene [...] worden door den Gouv.-Gen. afgestaan, noch in ei[...] noch in gebruik, dan volgens regelen bij algemeene [...] dening te stellen.»

De heer SLOET TOT OLDHUIS meent, dat ook voor [...] niet voor het amend. zijn, redenen bestaan om te[...] artikel te stemmen, zoo als het daar ligt. Men w[...] baar de bevoegdheid van den Gouv.-Gen. om gro[...] verkoopen, geheel te niet doen. Daarom is als regel [...] gesteld: *geen* verkoop, en dan als enkele uitzondering [...] laten: afstand van kleine stukken gronds. Ook best[...] geene bepaling gelijk bij andere omschrijving van [...] voegdheid van den Gouv.-Gen. dat die wordt uitgeoe[...] overeenstemming met de bevelen des Konings, zooda[...] voor het vervolg zelfs het oordeel van den opperbest[...] uitsluit.

Overigens wijst hij, even als de vorige spreker, [...] groot productief vermogen van Java, en op de no[...] lijkheid van particulier landbezit.

De heer BAUD meent, dat de strekking van het [...] is, om het beginsel van *verkoop* van landen, weder [...] zwijgend in te voeren; een stelsel, dat, Spr. verhe[...] zich over, sedert jaren dood is. Volgens het amend. [...] implicite aangenomen, dat de verkoop geoorloofd is [...] alleen afhankelijk van het stellen van regels, bij alg[...] verordening. Daaruit nu zou de Gouv.-Gen. kunnen a[...] dat hij slechts eene verordening te maken had, w[...] regelen op den verkoop gesteld werden, en dat zou [...] schen tegen den bestaanden toestand. Hij stelt op he[...] der regering de volgende bijvoeging voor: »De regel[...] trent het uitgeven van woeste gronden in huur, [...] bij algemeene verordening gesteld.»

De heer VAN NISPEN bestrijdt het amend. van [...] v. Hoëvell en ondersteunt dat van den heer Baud. [...] Min. van Kolonien bestrijdt mede het amend. van [...] v. Hoëvell, o. a. op grond dat alsdan de zaak, [...] van ongepraejudicieerd te blijven, zou zijn beslist [...] werd door de Reg. niet wenschelijk geacht. De heer [...] beweert integendeel, dat door de aanneming van [...] van het amend. des heeren Baud, zonder genoegzame [...] een allergewigtigst vraagstuk zou beslist worden [...]

Spr. staaft dit gevoelen door de redevoering van [...] genoemde te refuteren ten aanzien van sommige [...] heden. Zoo wijst Spr. o. a. aan, dat wel degelijk [...] zijn gedaan tot afstand van gronden, maar dat [...]

zijn afgeslagen; dat de grondeigenaar regt had van het meest zich toe te leggen op de rijst-cultuur, daar het ontnemen van de meeste sawas aan de Javanen voor de gouvernements-cultuur, den prijs van den rijst zoo zeer had doen stijgen, enz.

De heer ROCHUSSEN acht de verbetering, door den heer Baud voorgesteld, zeer goed; maar gelooft toch, dat het altijd moeijelijk zal zijn om vaste regels, eens voor altijd en alle dezelfden voor ieder, ten aanzien van dit onderwerp vast te stellen. De heer BAUD stelt alsnu voor, zijn amend. aldus te doen luiden: „De Gouv.-Gen. kan gronden uitgeven in huur, volgens regels bij algemeene verordening te stellen. Onder die gronden mogen niet begrepen worden de zoodanige, door de Inlanders ontgonnen, of als gemeene weide of uit eenige andere hoofde tot de dorpen of dessa's behoorende."

De heer VAN HOËVELL herinnert, dat hij twee bedoelingen had met zijn amend. 1°. om niets te prejudiciëren omtrent dit gewigtig punt; 2°. om, door het stellen van regels, hetgeen nu als gunst wordt verleend toegankelijk te maken voor ieder. Ad 1*um* wijst Spr. alsnog aan, dat zijn amend. volstrekt niets prejudiciëert; terwijl het amend. van den heer Baud beslist, dat de G.-G. geene gronden mag verkoopen en de Koning wel. Daardoor zal het verkoopen van gronden inderdaad aan geenerlei regel zijn gebonden; alleen het *verhuren* van gronden zou door regels worden beheerscht. Ook de 2de alin. van het art. gaf de magt aan den G.-G. om „kleine stukken grond" te verkoopen.

Spr. vraagt wat zijn kleine, en wat zijn groote stukken gronds? Uit een en ander betoogt Spr. dat *zijn* amend. inderdaad niets prejudiciëren zou, 't geen wel zou geschieden door het regerings-voorstel en het amend. van den heer Baud. Overigens beantwoordt Spr. nog eenige punten, zoo door de heeren van Nispen en Baud als door den Minister behandeld.

De heer VAN NISPEN betoogt, in antwoord op eene opmerking van den vorigen Spr., de noodzakelijkheid, dat de regeling van verkoop van Staatseigendom alleen geschieden kan bij de wet.

De heer BAUD en de Minister beantwoorden op nieuw de gemaakte bedenkingen, welke andermaal door den heer van Hoëvell worden gerefuteerd, waarbij Spr. o. a. constateert, dat de Koning hier te lande wel degelijk de bevoegdheid zou hebben om gronden te verkoopen. — De heer MACKAY meent o. a. dat hier te lande geen verkoop zou kunnen plaats grijpen, waarna de discussien gesloten worden.

Het amend. van den heer v. HOËVELL wordt met 30 tegen 22 stemmen *verworpen*.

Vóór de heeren: Ten Cate, Hugenholtz, Donker, Hengst, v. Hoëvell, Elout, v. d. Veen, Sloet, Westerhoff, v. Lennep, Slicher, Thorbecke, Bots, de Man, Meeussen, Jespers, Zylker, Mackay, v. Bosse, v. Deinse, Reinders, v. Eck en [illegible]kerk.

Het amend. van den heer BAUD wordt met 51 tegen 1 stem AANGENOMEN.

TEGEN de heer Sloet tot Oldhuis. Art. 65 wordt nu zonder stemming aangenomen, zoo mede art. 66.

Aan de orde is het IIIde hoofdstuk. Art. 67 wordt aangenomen zonder discussie en hoofdelijke stemming, zoo mede de artt. 68 en 69.

Bij de algem. discussiën over het IVde hoofdstuk (van de gemeentelijke en plaatselijke besturen) vraagt de heer THORBECKE het woord. Spr. schetst de onvolkomen regeling van dit hoofdstuk, ten gevolge waarvan weinige waarborgen gegeven worden ter bescherming van de inlandsche bevolking. Hij gaat al de bevoegdheden na, in dit hoofdstuk aan den Gouv.-Gen. gegeven en betoogt dat daarin geen vaste grond te vinden is voor een goed binnenlandsch bestuur.

Spr. kan niet inzien, waarom ten aanzien van regeling en wetgevende magt, aan den Gouv.-Generaal zoo groote bevoegdheden moet worden verleend. De gansche organisatie van binnenl. bestuur zal nu afhangen van wisselvallige instructiën van opvolgende Gouv.-Generaals; en nu meent Spr. dat ook de heer Baud, die voor die veranderingszucht zoo ernstig heeft gewaarschuwd, niet kon goedkeuren, wat hier bepaald wordt. Spr. treedt ten slotte in eenige beschouwingen over bijzondere artikelen van het hoofdstuk.

De Minister treedt in eene zeer korte wederlegging, waarop de heer THORBECKE nog nader, en nu meer uitvoerig, zijne bezwaren uiteenzet, waaronder vooral behoort het verschil in het IVde hoofdstuk gemaakt tusschen „eigen hoofden" en regenten, dessa-hoofden, enz. De Minister verklaart geen verschil te zien, en gelooft ook, dat de instructiën geene hoogere goedkeuring noodig hebben.

De verdere discussiën worden, op voorstel van den Voorzitter, uitgesteld tegen morgen ochtend 11 ure. De heer v. AKERLAKEN wil de vergadering ten 10 ure beleggen; daarover ontstaat verschil van gevoelen, en ten gevolge waarvan over het voorstel wordt gestemd (nadat de hr. THORBECKE o. s. had opgemerkt, dat men, na haast betoond te hebben, nu niet de vergadering moest *afmatten* en vergen, dat zij dagelijks nog langer dan vijf uren bijeen bleef om zulk een gewigtig onderwerp te behandelen. Spr. wordt door de heeren HUGENHOLTZ en VAN NISPEN ondersteund.) Het voorstel van den Hr. v. AKERLAKEN wordt alsnu met 28 tegen 25 stemmen VERWORPEN, en alzoo de vergadering uitgesteld tot morgen 11 ure.

Blijkens het Eind-verslag der Commissie van rapporteurs over het wetsvoorstel tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX. B der Staatsbegrooting over 1853 heeft, na het raadplegen der Memorie van Beantwoording, den 25 Julij jl. door den Minister van Finantien ingezonden op het voorloopig verslag wegens dat wets-ontwerp, en bepaaldelijk van de Nota van wijziging bij die memorie gevoegd, een nader onderzoek in de afdeelingen te dezer zake noodig geoordeeld, en zulks hoofdzakelijk op grond dat bij die nota sprake is van de aanvrage eener som van *f* 5000, die nog niet aan het oordeel der Afdeelingen onderworpen is geweest.

De Commissie, in de Tweede Kamer der Staten Generaal benoemd ter onderzoek van het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1852 heeft verslag uitgebragt. Na elk hoofdstuk afzonderlijk te hebben nagegaan, eindigt zij met den wensch, dat de wet ter uitvoering van art. 176 der Grondwet, in afwachting waarvan eene behoorlijke regeling van onderscheidene onderwerpen aangehouden worden, spoedig tot stand moge worden gebragt.

De minister van kolonien had op 16 Junij jl. aan de Tweede Kamer aangeboden een afschrift van eene publicatie van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, dd. 3 April jl. houdende bepaling, dat padie en rijst in geheel Nederlandsch-Indië, onverschillig van welke plaats, en onder welke vlag aangevoerd, gedurende het loopende jaar vrij van regten zal kunnen worden ingevoerd.

De commissie, in wier handen de kamer deze missive heeft gesteld, heeft thans daarover rapport uitgebragt:

Het is de aandacht niet ontgaan, dat noch bij die missive, noch in den aanhef der daarbij overgelegde publicatie eenige melding is gemaakt van de noodzakelijkheid, laat staan van de dringende noodzakelijkheid voor de bedoelde tijdelijke wijziging in het Indisch tarief van regten op den in- en uitvoer, terwijl toch art. 5 der scheepvaartwet alleen in *dringende* omstandigheden den gouverneur-generaal de bevoegdheid geeft om, eigener autoriteit, tot zulk eenen maatregel over te gaan.

De commissie neemt de onderstelling aan, dat vrees voor eenen minder dan middelmatigen padie-oogst de oorzaak van den maatregel kan zijn geweest, en dat om aan die vrees geene groote openbaarheid te geven, ten einde geene overdreven bezorgdheid op te wekken, van de beweegreden in den aanhef der publicatie geen gewag is gemaakt, doch dan had zij verwacht, dat in den brief van den minister daarvan een woord zoude zijn gerept.

's Gravenhage, 31 Julij.

Z. M. heeft benoemd voor het academiejaar 1854—1855 tot rector magnificus bij de hoogeschool te Groningen C. Star Numan.

Z. M. heeft benoemd bij het corps ingen., min. en sap. tot kap. van de 3de kl., de 1ste luit. W. Reinalda, H. H. Rochell en F. A. Vaillant; tot 1sten luit., de 2de luit. W. F. H. van Balveren, A. J. van Prehn en W. Schut, allen van het corps.

Ieder die naijverig is op de eer der Nederlandsche natie, als eene natie van beschaving en verlichting, zal met genoegen vernemen, dat de heer van Hoëvell, bij gelegenheid van de discussie over het gewigtige reglement op het beleid van de Regering in N. Indië, eene poging heeft gewaagd, om de afschuwelijke slavernij op het Nederlansch gebied af te schaffen. De heer van Hoëvell heeft namelijk een nieuw artikel (118) voorgesteld van den volgenden inhoud:

« De slaven zijn vrij.

« Deze bepaling treedt in werking van het oogenblik, « waarop de schadeloosstelling, aan de eigenaren krachtens « algemeene verordeningen toe te kennen, wordt uitbetaald.»

Wij vertrouwen, dat de Kamer zich niet zal laten weêrhouden door het niets-beteekenend argument, dat er eene commissie bestaat voor de emancipatie; want van die commissie wordt niets vernomen en bovendien is de Kamer allezins, ook door eene Regerings-verklaring in de Eerste Kamer afgelegd, bevoegd om het beginsel der afschaffing van de slavernij in de wet te stellen.

Dat *nu* toch eene instelling, in beginsel althans, worde afgeschaft, die Nederland tot schande verstrekt!

---

* Z. M. de Koning wordt morgen van het Loo in de residentie terug verwacht.

---

* Met genoegen kan men melden, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft, onzen stadgenoot, den Heer H. J. Buckman, wegens het door hem met zooveel juistheid als talent vervaardigen van daguerréotype portretten, de vergunning te verleenen H. D. wapen te mogen voeren.

---

* Men verneemt dat de staats Commissie, ingesteld bij Z. M. besluit van 9 Feb. 1854 nº. 57, die belast is met het onderzoek der vraag: of de bestaande wetten en verordeningen omtrent de zeevisscherijen geheel kunnen worden ingetrokken, of wel dat het in het algemeen belang en dat der visscherijen noodig is eenige voorschriften omtrent de uitoefening van dien tak van nijverheid te behouden, of nieuwe vast te stellen, met haar verslag zoo goed als gereed zoude zijn en dat hare meerderheid voor de vrije uitoefening der visscherij, zonder genot van premiën, maar toch onder zekere politie bepalingen zoude gestemd zijn.

---

* Heden is met den eersten spoortrein vertrokken een detachement van het regement Grenadiers en Jagers, naar het kamp van Zeijst, om de voorbereidende werkzaamheden aldaar te verrigten. Dit detachement, sterk 2 officieren en 40 manschappen, zal den eersten dag tot den Bilt marcheren, om den volgenden dag het kamp te betrekken. Ook het 2e regement Dragonders, alhier in garnizoen, zal zich naar het kamp te Rijen begeven. Alleen het depôt blijft hier in garnizoen.

De vermoedelijke bedrijver van den gruwelijken moord aan den Ringdijk is te Londen gearresteerd, het is echter niet onmogelijk dat hij medepligtigen heeft; men meldt uit Coevorden van den 28dezer: dat op den 27 te Gramsbergen een poldergast is gearresteerd van wien men vermoedde deel te hebben genomen aan den moord te Nieuwer-Amstel. Voor den burgemeester gebragt zijnde, bekende hij oogenblikkelijk zijne schuld, en dat er nog vijf medepligtigen waren. Men heeft honderd-en-twintig gulden aan contante bij hem gevonden.

---

* Heden morgen is de persoon van J. H. Kemper, onder behoorlijk geleide, komende van Londen, laastl. van Rotterdam, over den spoorweg, deze stad voorbij getrokken. Hij wordt naar Amsterdam vervoerd.

---

* Gisteren avond is de diligence van *van Gend en Loos* die ten half 12 ure alhier moest aankomen, tusschen Rotterdam en Overschie eenigzins in den grond gezakt, zoodat zij hare reis niet heeft kunnen voortzetten en eerst heden morgen ten elf ure alhier is aangekomen.

---

* Het Scherpschutters-gilde *Oefening en vermaak*, waarvan Z. M. de Koning beschermheer is, en *le Petit St. Hubert*, uit de residentie, zullen aan den wedstrijd, naar prijzen, die door Z. M. den Koning zijn uitgeloofd, en die den 5e Aug. op Zomerzorg, bij Bloemendaal, zal plaats hebben, deelnemen.

---

* Jl. Zaturdag morgen had alhier de plegtige ter aarde bestelling plaats van den Duitschen jongeling, die door een plotselingen dood aan zijne dierbare betrekkingen werd ontrukt; de vader en andere betrekkingen met den geachten onderwijzer des overledene, volgden in koetsen de lijkstaatsie, welke begeleid werd door een viertal onderwijzers en een aantal medescholieren; terwijl zich op den weg en op de grafplaats menigeen aansloot, die stille getuige wenschte te zijn dezer aandoenlijke plegtigheid.

---

* Eergisteren voormiddag heeft zich in het bosch bij de burgerlijke begraafplaats door middel van een pistoolschot de hersenen verbrijzeld de persoon van G. S., oud ongeveer 60 jaren, gepensioneerd trompetter. Wanhoop, ten gevolge van behoeftige omstandigheden, schijnt de oorzaak van dezen zelfmoord te zijn.

---

* Het strekt ons tot genoegen, op nieuw te kunnen melden, hoezeer de vorderingen in onderscheidene takken van kunst, ook hier te lande gemaakt, elders worden gewaardeerd. Onze stadgenoot de heer Mielink, die reeds zoo vele blijken gegeven heeft van de fraaiheid en degelijkheid der voortbrengselen van zijne lithographische inrigting heeft o, a., door twee prachtwerken, getiteld: *Javasche Oudheden* en *Oostersche typen*, getoond op welken hoogen trap de steendrukkunst hier te lande tegenwoordig is opgevoerd. Hij mogt dezer dagen het bewijs erlangen, dat zijne pogingen op dit gebied niet alleen door landgenooten, maar ook in den vreemde bijzonder op prijs worden gesteld. Het heeft den Keizer der Franschen behaagd, als blijk van belangstelling voor die beide prachtwerken, den heer Mielink toe te kennen, eene gouden medaille, met H. D. beeldtenis.

---

* Op Maandag, den 15 Augustus aanst. zal aan het locaal van het Provinciaal bestuur te Utrecht worden besteed: het spannen van een telegraafdraad, langs de bestaande palen, op de lijn tusschen Utrecht en Gorinchem.

De Provinciale Staten van Zuidholland hebben in hunne vergadering van 20 Julij een zeer gewigtig besluit genomen, waarbij aan onze kust-visschers de vrijheid wordt gegeven, om den door hen gevangen haring te kaken. Het besluit is genomen op voorstel van den heer Roest van Limburg *c. s.* en wij vleijen ons, dat het tijdig genoeg de koninklijke goedkeuring zal erlangen, om nog dit jaar te kunnen werken. Wij gelooven dit met eenig vertrouwen te mogen verwachten, omdat in den boezem der Staten-vergadering zich over de zaak zelve nagenoeg geen verschil van gevoelen geopenbaard heeft; maar het voorstel bijna alleen is bestreden op eenige zwarigheden van vorm en exceptien van ontijdigheid. Wij hebben voor zulke middelen altijd bijzonder weinig sympathie; en, als de vormen alleen dienen moeten, om wenschelijke veranderingen ten eeuwigen dage op te houden, dan achten wij het hoogst gevaarlijk de goede zaak aan den vorm op te offeren. Wij zien het met genoegen, hoe van lieverlede de slagboomen vallen, die de vrije ontwikkeling en den bloei onzer visscherij in den weg staan; en wij koesteren de gegronde hoop, dat het niet lang meer duren zal, of het rijk van bescherming en monopolie zal geheel in een vallen, om plaats te maken voor het eenig goede stelsel, van algeheele onvoorwaardelijke vrijheid; want alles wat wij zien gebeuren toont duidelijk genoeg aan, dat dit te goeder trouw de wensch is van alle de bij deze zaak betrokken autoriteiten. Wij willen echter vrijheid voor allen; vrijheid om te visschen waar men wil, wanneer men wil, wat men wil, en zoo men wil; en het is niet meer dan billijk, dan dat, als de kust-visschers zullen mogen kaken, ook aan hen die op de groote visscherij varen de vrijheid gegeven worde, om hun haring te steuren. (*W. v. h. R.*)

Het *Staatsblad* nº. 107 bevat een koninklijk besluit van 21 Julij jl., betreffende eene onteigening ten algemeenen nutte, van perceelen, in de gemeenten Opsterland en Aengwirden.

Het *Staatsblad* nº. 106 bevat: een koninklijk besluit van 20 Julij jl., houdende vernietiging van art. 13 eener verordening van den gemeenteraad van Nijmegen op het bereiden, bakken, uitstallen en verkoopen van brood. Bij

dat besluit is uitgemaakt, dat de gemeenteraad van Nijmegen onbevoegd was, het binnentreden der woningen te bevelen, ten einde de naleving der voorschriften te verzekeren omtrent het merken der brooden, het aanwezig zijn van schalen en gewigt in de winkels van bakkers en broodslijters, het gemerkt zijn van de ter verkoop uitgestalde brooden, en het toezigt op de onderdeelen der broodsoorten daar al deze voorschriften niet strekken tot bescherming van het leven of de gezondheid van personen.

Van Z. M. gezant te St. Petersburg is ontvangen eene gedrukte opgave der veranderingen van inkomende regten op de goederen, welke thans langs de landgrens in Rusland kunnen worden ingevoerd, met vermelding tevens der vroeger op diezelfde artikelen geheven regten. Van dit stuk kan door belanghebbenden inzage worden genomen bij het Departement van Buitenlandsche Zaken. *(St. C.)*

Wij zijn in de gelegenheid te kunnen melden dat, Z. M. de Koning van Portugal, bij gelegenheid van Hoogstdeszelfs reize langs den Rhijn-spoorweg, aan den heer ingenieur der exploitatie bij gezegden spoorweg, C. H. Schanze, ten geschenke heeft doen uitreiken, twee rijk gezette met brillanten voorziene overhemden knoopjes, en zulks als een blijk van Hoogstdeszelfs tevredenheid voor de goede zorgen door genoemden heer bij deze reize aan den dag gelegd. *(U. Ct.)*

De verpachting der tienden onder de gemeente Rossem, tot de domeinen van Z. M. behoorende, heeft *f* 800 meer dan voorleden jaar opgebragt.

Men schrijft uit den Helder, dat den 27 dezer aldaar, met Nederl. vlaggen versierd werd binnengesleept de gewezen oorlogskorvet *Argo*, welke gediend heeft voor de proefnemingen met de Bourbon-granaten nabij Texel. Het schip is voor *f* 2200 zoo het daar lag, verkocht. De koopers hebben door een duiker de daarin geschoten gaten laten digt maken; na een dag pompens werd het vaartuig reeds vlot. Thans wordt hetzelve op eene hooge waarde geschat.

De sterrekundige J. R. Hind heeft in Engeland in den nacht van jl. Zaturdag, ten 11 uur 45 min. middelbaren tijd, eene nieuwe planeet ontdekt; deze planeet is gelijk aan eene ster van de 10e grootte of iets meer, en schijnt een nieuw deel te zijn van de groep der kleinere planeten. De stand was zeer nabij de ecliptia, in het midden tusschen twee sterren van de vijfde grootte, n°. 29 en 32 van Flainsteed's katalogus, in den Steenbok.

Uit 's Hertogenbosch wordt gemeld, dat den 28 Julij de Prov. Staten van Noord-Brabant op voorstel van een lid dier Staten, Jhr. Mr. J. B. A. J. M. Verheyen, eene subsidie van *f* 3000 uit de provinciale fondsen hebben toegestaan, in de kosten tot bouwing van de lokalen, bestemd tot boekerij en museum voor het Prov. genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant.

Uit eene opgave in de *Konst en Letterbode* blijkt, dat onder de 57 gouden en 122 zilveren munten in Nov. 1853 te West-kapelle gevonden, thans in bezit van den heer A. H. G. Fokker, een halve gouden nobel of zoogenaamd schuitken is, door Maximiliaan voor zijnen minderjarigen zoon Philippus den Schoonen als hertog van Gelderland geslagen, van welke munt tot hiertoe het bestaan niet bekend was.

Door de N. H. M. zijn 13 schepen bevracht als:

Voor AMSTERDAM: *Maria*, kapt. H. D. van Wijk; *Johanna Maria*, kapt. J. de Jong; *Diana*, kapt. P. H. Willers; *Constantia*, kapt. C. J. Kaleshoek; van Rotterdam; *Bengalen*, kapt. T. Keus, van idem; *Johanna Cristina*, kapt. J. H. van Santen, van idem.

Voor DORDRECHT: *Dina*, kapt. J. L. de Haan, van Rotterdam.

Voor MIDDELBURG: *Walckeren*, kapt. J. E. Verhulst; *Lector et Emergo*, kapt. S. Ouwehand; *Marie Julie*, kapt. J. A. Bruijnseels, van Rot.; *Vertrouwen*, kapt. H. G. Pott, van idem; *Edouard Marie*, kapt. H. Eeltjes, van idem.

Voor SCHIEDAM: *Argo*, kapt. D. A. Huyssers, van Rotterdam.

† † **Nijmegen**. 30 Julij. Gister is alhier het 10 jarig bestaan van het stedelijk Harmonie gezelschap *Concordia*, tevens uitmakende het muzijkkorps der stedelijke schutterij, plegtig gevierd geworden. Des namiddags ten half 2 ure werd het vaandel met den standaard door het gezelschap in uniform aan het huis van den Directeur der Harmonie afgehaald, om deze, na eene optogt door eenige hoofdstraten der stad aan Burgemeester en Wethouders aan het Gemeentehuis, te overhandigen, ten einde aldaar in eene der zalen tot een blijvend aandenken bewaard te worden.

Des avonds ten 6 ure werd het vaandel en de standaard weder met volle muzijk van het Gemeentehuis afgehaald en naar het Valkhof overgebragt, hetwelk door het aanbrengen van vlaggen op sommige plaatsen, een feestelijk aanzien had verkregen, dáár werden achtervolgens die muzijkstukken gespeeld, welke door dat gezelschap op het concours te 's Bosch, Arnhem, Dordrecht en Utrecht werden uitgevoerd. Bij de avondschemering werden de lichten tot de illuminatie ontstoken, waartoe eenige poorten, piramiden en sterren waren opgerigt; vooral de poort voor de ruine trok de bijzondere aandacht, aangezien daarop een kolossaal geschilderde leeuw prijkte, omgeven met de zinnebeelden van den Koophandel. Onder deze poort werd bij de aankomst van het gezelschap een trophée gevormd, bestaande uit het vaandel, drie trommen, den tamboermajoorstok en een zestal geweren. Bij het talrijke publiek, hoofdzakelijk bestaande uit de *beau monde* der stad, daar geene genoegzame publiciteit voor deze festiviteit gegeven was, om vreemdelingen hieraan deel te kunnen laten nemen, die anders een zeker leven aan de massa geven, heerschte eene kalmte en ernst, die nergens bij dergelijke gelegenheden te vinden is, hetgeen veelal moet worden toegeschreven, dat men hier zelden die publieke vermakelijkheden geniet; het ware dus ook in het belang der stad wenschelijk, dat het Gemeentebestuur, ten deze, een voorbeeld nam aan dat van onze zusterstad Arnhem, dat alles in het werk stelt, om door openbare vertooningen, hetzij tentoonstellingen of vermakelijkheden, vreemdelingen te lokken, waardoor de eentoonigheid der plaats wordt weggenomen, en de ingezetenen met eenige guldens verrijkt worden.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag, 30 Julij 1854.

Johannes Bernardus van der Kuijlen, 24 j., met Helena Johanna Nakken, 27 j. — Jacob Glaudianna de Haan, 29 j., met Hendrika Johanna Christina Wagner, 27 j. — Johannes Zwaantjes, 25 j., met Josina Maria Tieleman, 28 j. — Gijsbertus van den Berg, 33 j., met Jacoba Maria Scheenhouwer, 27 j. — Augustinus Antonius Mertens, 20 j., met Cornelia Clasina van Zeeland, 22 j. — Johan Christiaan Leder, 24 j., met Anna Johanna de Waal, 24 j. — Cornelis Johannes Broekmann, 29 j., met Maria Francina Salmans, 26 j. — Anthonij Stultjens 25 j., met Johanna Branthoff, 25 j. — Johannes Wessel Jansen, 27 j., met Anna Pieternella van der Zalm, 25 j. — Hendricus Johannes Nijbakker, 24 j., met Johanna Ludovica Riko, 28 j. — Petrus Kuijk, 34 j., met Anna Maria Sophia Graaveus, 28 j. — Willem Frederik Stift, 27 j., met Anna Gerarda Francisca Jansen, 31 j. — Cornelis Roodenburgh, 27 j., met Johanna Augusta Schnell, 21 j. — Aart van Schonevelt, 37 j., met Catharina de Bruijn, 44 j. — Jacobus van den Bree, 23 j., met Wilhelmina Sophia van Leeuwen 27 j. — Johannes Matthias Bogmans, 53 j., wedr. van Christina Seijlders, met Cornelia Coenen, 27 j. — Jacobus Johannes van den Hoogenband, 29 j., wedr. van Adriana Krouwel, met Pietje van Zanten, 28 j. — Willem Hendrik Zahn, 25 j., met Christina Vogel, 28 j. — Hendrik Hausler, bijna 28 j., met Willemina Schumer, 32 j.

Correspondentie.

De geëerde inzender van den brief met het postmerk 's Hage, wordt vriendelijk verzocht zich persoonlijk bij den Uitgever bekend te maken.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie van *»de Grondwet!«*

Ik heb uit uw verslag van de zitting der Tweede Kamer van Vrijdag jl., met leedwezen gezien, dat eene loffelijke poging van den heer Donker, om de overhaasting tegen te gaan met welke men aan de discussie over het zoo gewigtige Indische regerings-reglement tracht een einde te maken, door u ten eenemale verkeerd is opgevat.

Wat toch is er geschied?

De discussiën liepen over het cultuurstelsel. Twee amendementen waren op het daartoe betrekkelijk art. voorgesteld: een door den heer van Bosse; een ander door den heer Stolte. Laatstgenoemde was, wegens ongesteldheid, niet in de zitting tegenwoordig. Nu had de discussie uitsluitend geloopen over het amendement van den heer van Bosse; en toen de tijd, waarop gewoonlijk de zittingen gesloten worden, nagenoeg half vijf ure, dáár was, was nog met geen enkel woord gewaagd van het amendement des heeren Stolte. Dit gaf den heer Donker aanleiding om voor te stellen, de verdere discussiën over het art. te verdagen tot den volgenden dag, en bij beriep zich zeer te regt op de eer der Vergadering, die niet gedoogen kon, dat men de discussien s'noorde. De motie werd verworpen, zoo mede die van den heer Storm van 's Gravesande, om de discussiën te sluiten. Het gevolg daarvan was, dat alsnu op een vergevorderd uur de zitting moest worden voortgezet en de heer Donker het woord opnam, om de verdediging van het amend. des heeren Stolte op zich te nemen; en wanneer nu aan zijne redevoering niet die aandacht werd geschonken, welke de Tweede Kamer aan elke rede behoort te verleenen, het was niet de schuld des Sprekers, maar van hen, die naar huis wilden, en wier streven zoo juist in uw artikel van heden is bekend gesteld.

Van uwe onpartijdigheid verwacht ik de onmiddellijke plaatsing van deze teregtwijzing en heb de eer, onder betuiging mijner hoogachting, te zijn:

UEd. Dw. Dr.

's Hage, 31 Julij 1854. v. H.

[Met genoegen nemen wij van den geachten schrijver bovenstaande rectificatie op; omdat het ons steeds aangenaam is, in staat gesteld te worden onwillekeurig begane fouten te herstellen. De hilariteit, waarin de vergadering verkeerde, moest bij ons wel den indruk verwekken, dat dit het gevolg was van den inhoud der rede, door den Hr. Donker (die, onder het gedruisch niet goed verstaan kon worden) uitgesproken; wij betuigen thans gaarne, dat die hilariteit haren oorsprong had in den afkeer, om de discussie verder voort te zetten, en het voornemen, om, ondanks dien afkeer, de hervatting daarvan op een volgenden dag, door eene stemming over het art., onmogelijk te maken. RED.]

Per Telegraaf.

Barcelona, Zaturdag, 29 Julij. Er is een [illegible] uitgevaardigd, waarbij het gebruik van werktuig[illegible] fabrijken wordt verboden, omdat daardoor aan [illegible] handen arbeid ontnomen wordt.

Madrid, Zaturdag, 29 Julij. De generaal Esparter[illegible] heden alhier aangekomen.

Kopenhagen, Zaturdag 29 Julij. Aan den Kon[illegible] lijken raad zal eene raadgevende stem worden verle[illegible] ten aanzien van finantiële vraagstukken en eene [illegible] slagende stem omtrent het heffen van nieuwe belastin[illegible] De vergaderingen zullen niet publiek zijn. De zittin[illegible] zullen om de twee jaren plaats grijpen. De Koning ben[illegible] den voorzitter.

Kiel, Zondag 30 Julij. Alle acht schepen, inhoud[illegible] het expeditionnaire korps naar de Oostzee, zijn voor [illegible] stad ten anker gekomen.

Londen, Maandag 31 Julij. Consols op t. 92[illegible] Mexico N. 3 pct. 24½, ⅜; Peru N. 4½ pct. 67, ¼; [illegible] Uitg. 6¼, ½; Ecuador 3⅝, ¾; Spanje buit. 3 pct. 3[illegible] dito 1 pct. 18⅜, ⅝; dito Certific. 4¼, ½; dito Passive [illegible] Russen 4½ pct. 82, ½; dito 5 pct. 98, ½; Holl. 2[illegible] 60½, 61; dito 4 pct. 91¼, 92.

— Tarwe weinig handel, tot vorige Maandagsprijs.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten

AMSTERDAM, 31 Julij 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	59½ ¾	*Hope* 1798/1816	5	99[illegible]
Dito Certificat.	3	71¼ 5/16	Dito 1828/1829	5	99[illegible]
Dito dito	4	88⅞ 15/16	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening.	4	88 7/16	Dito Dito	4½	83[illegible]
Amort. Syndic.	3½	87¼	Dito *Hope* . . .	4	78[illegible]
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Stieglitz*. .	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild*.	2½	48½	Certific. dito. . .	6	
Frankrijk.					
Obligatien. . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18 7/16 9/16 9/16	Obligatien . . .	4	66[illegible]
Dito Buitenl. .	3	36 15/16 37	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 6/m.	3	33⅞ 34 15/16			
Bew. Sp. Com.		4 3/16	Metalliek . . .	5	68[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	78[illegible]
Portugal.			Dito letter B . .	5	78[illegible]
Londen nieuwe.	5	35¾ ⅞ 13/16	Dito 1847 . . .	2½	39[illegible]
Dito uitgest. .	4		Dito 1851/1852	2½	32[illegible]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 96½; Philad[illegible] act. 3¼; Mexic., te Lond. 3 pct. 23¾, ⅞; dito Onb[illegible]

Over het geheel was de markt heden zeer gunstig[illegible] ten gevolge van veelvuldige kooporders, welke in de h[illegible] van binnenl. en buitenl. effecten geëffectueerd werden, [illegible] gemelden geldt dit inzonderheid Spaansche, hebben[illegible] zich ruim ⅜ en 3 pct. ruim ¾ in koers verbeterd [illegible] gunstige berigten van Madrid heden per tel. ontva[illegible]

Londen, Maandag 31 Julij. Consols op [illegible] N. 3 pct. 24½; Peru N. 4½ pct. 67; Ecuador [illegible] Uitg. 6¼; Sardinie 5 pct. 85; Spanje buit. 3 [illegible] 1 pct. 18⅜; dito Certific. 4¼; dito Passive [illegible] pct. 82; dito 5 pct. 98; Holl. 2½ pct. 60; d[illegible]

— De markt der Tarwe levert heden wein[illegible]

Parijs, Zaturdag 29 Julij. Fr. 4½ p[illegible] pct. 71.25; Spanje 3 pct. 33; dito 1 pct. [illegible]

WEENEN, Vrijdag 28 Julij. N. Metall. [illegible] B. 96; Bankactien 12.56; Zilver 23¾; Wiss[illegible]

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's G[illegible]